

Kiitämme mahdollisuudesta tehdä ehdotuksia käsiteltäviksi aiheiksi Tulevaisuusvaliokuntien maailmankokoukseen lokakuussa 2022. Taiteen edistämiskeskuksen näkökulmasta taiteella ja taiteilijoilla on poikkeuksellisia mahdollisuuksia tulevaisuusorientoituneessa ajattelussa ja tuntuu tärkeältä kytkeä taiteellinen työ, taiteelliset näkökulmat, taiteen metodit ja orientaatiot osaksi tulevaisuustyötä.

Taiteen edistämiskeskus esittää seuraavia teemoja maailmankokouksen käsittelyyn. Olemme käytettävissä teemojen tarkentamisessa ja työstämisessä kohti yhteistä tapaamistanne.

1) TAIDE JA ENNAKOINNIN MENETELMÄT

Kysymys: Mikä on taiteen sekä taiteellisten ja pelillisten menetelmien rooli tulevaisuuden ennakkoinnissa, strategisoinnissa ja innovoinnissa?

Perustelu: Kysymykseen liittyy pohdinta taiteen, designin, innovaatioiden ja spekulatiivisuuden liittymäkohdista ja sijainneista suhteessa toisiinsa. Taide on aina ollut kuvittelun menetelmä, jossa mennyt, nykytodellisuus ja tulevaisuuden horisontti käyvät kommunikaatiota. Onko syntymässä uusia yhteistyön muotoja, joissa taiteellinen luomistyö nähdään osana yhteiskunnallisesti relevanttia tulevaisuustyöskentelyä ja strategisen kehittämisen elementtinä? Taide kytkeytyy aina kokemukseen. Onko sille mahdollista löytää uusi paikka tulevaisuuksien yhteiskunnissa. Mitä ovat tulevaisuuden yhteistyön muodot, joissa taiteelliset menetelmät tulevat osaksi innovaatioyhteiskunnan toimintaa ja strategisen ajattelun muotoja. Miten taiteella rakennetaan vaihtoehtoisia, spekulatiivisia tulevaisuuksia? Minkälaisia ovat joukkoistamisen ja osallisuuden kokemukset?

2) TAIDE JA MUUTTUVAT TOIMINTAYMPÄRISTÖT

Kysymys: Mikä on taiteen mahdollisuus emergenttien ilmiöiden, viheliäisten ongelmien ja vuca-toimintaympäristöjen hallinnoinnin välineenä?

Perustelu: Taustalla on pohdinta siitä, miten uudet ilmiöt, uudet paradigmat ja hallitsemattomiin suuntiin etenevät muutokset tapahtuvat yhteiskunnissa. Taide itse toimii luonteenomaisesti emergentisti ja monitahoisesti ja toimijoiden resilienssin luonne muodostuu tästä piirteestä. Taide ja taiteen tapa toimia on jo tunnistettu voimavarana erilaisissa pandemian jälkeisissä jälleenrakentamisstrategioissa ja globaaleissa kriiseissä, mutta miten laajemmin taiteella voidaan vahvistaa kykyämme reagoida ennakoimattomiin muutoksiin. Millä tavalla taidetta, taiteilijoita ja taiteen työtapoja voidaan käyttää viheliäisten ongelmien ja vuca-toimintaympäristöjen (volatility, uncertainty, complexity, ambiguity) ratkaisussa ja hallinnoinnin tukena. Miten taide tunnistetaan yhteiskunnan resilienssiä vahvistavana voimavarana?

3) TAIDE JA ILMASTONMUUTOS

Kysymys: Miten päätöksenteon ja taiteen suhdetta voitaisiin tiivistää osana ilmastokriisin torjuntaa?

Perustelu: Suomella on kokemusta siitä, kuinka taide- ja kulttuurielämä toimi merkittävässä roolissa maan itsenäistymistä edeltävinä tärkeinä vuosikymmeninä (kultakausi). Taiteella oli keskeinen tehtävä uudenlaisen yhteiskuntarakenteen muodostamisessa. Voisiko taide tukea yhteiskuntaa siirtymisessä kestävämpään elämäntapaan ja miten se tapahtuisi? Taide ja taiteilijat ovat aina olleet vaihtoehtoisten elämäntapojen ja arvонуontien kokeiluympäristöä. On ilmeistä, että ilmastokriisin torjunta edellyttää suuria yhteiskunnan arvomaailmaan liittyviä muutoksia. Millä tavalla taide näyttää päätöksenteolle vaihtoehtoisia reittejä kohti kestävää tulevaisuutta.

4) TAIDE JA LUOTTAMUS

Kysymys: Mitä yhteiskunnalliset päätöksentekijät voisivat tehdä, että taiteilijoiden luottamus päätöksentekoon ja ammatilliseen arvostukseen lisääntyisi

Perustelu: Ammattitaiteilijoiden yhteiskunnallinen asema näyttäytyy erikoiselta paradoksilta. Taiteeseen kohdistuu epäselvää puhuntaa, miten tärkeää taide on yhteiskunnan kannalta, kansallisen identiteetin kannalta, yhteiskuntien moniarvoisuuden kannalta – tai lisääntyvän hyvinvoinnin kannalta. Samaan aikaan taiteilijoiden oma luottamus omaan yhteiskunnalliseen asemaan horjuu ja luottamus poliittiseen järjestelmään on suorastaan romahtanut. Uusimman Taiteen ja kulttuurin barometrin 2021 (Taite ja Cupore, 2022) mukaan vain 7 % taiteilijoista luottaa siihen, että päätöksentekijöillä on tarpeeksi osaamista reagoida taiteilijoiden tarpeisiin ja vain 6 % taiteilijoista arvioi, että taiteilijoita arvostetaan yhteiskunnassa yhtä paljon kuin muita ammattiryhmiä. Mikä on taiteen, siihen liittyvän luottamuksen, arvostuksen ja yhteiskunnallisen roolin tulevaisuus? Onko taiteen paikka yhteiskunnan vastavuoroisessa ytimessä vai marginalisoituuko taide toisinajattelun tavaksi.

Taiteen edistämiskeskus

Taiteen tukemisen päällikkö Henri Terho

henri.terho@taike.fi

p. 0295 330 901